

Dokumento pavadinimas	Tvarumo rizikos integravimo politika
Teisinė bazė	Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymas, Lietuvos Respublikos informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymas, Lietuvos banko valdybos 2012 m. liepos 12 nutarimu Nr. 03-144 patvirtintos Valdymo įmonių veiklos organizavimo ir vykdymo taisyklės; 2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/2088 dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje bei kiti įmonei taikytini teisės aktai
Tipas	Politika
Taikoma šiems darbuotojams	Visiems darbuotojams
Patvirtino	Valdyba
Patvirtinimo data	2023.08.04
Kitos peržiūros data	2024.08.04
Dokumento rengėjas	Rizikos valdymo specialistas
Versija	1

TVARUMO RIZIKOS INTEGRAVIMO POLITIKA

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

- 1.1. Tvarumo rizikos integravimo politika (toliau – „**Politika**“) nustato uždarnosios akcinės bendrovės „Nter Asset Management“ (toliau – „**Valdymo įmonė**“) tvarumo rizikos integravimo tvarką, valdant kolektyvinio investavimo subjektus ir vykdant kitą veiklą.
- 1.2. Šioje Politikoje nustatomi pagrindiniai tvarumo įgyvendinimo būdai, kurių Valdymo įmonė siekia, kad prisidėtų prie visuomenės gerovės, skatintų tvarią valdyseną ir tai, kad būtų pasiekti ilgalaikiai investicijų tikslai.
- 1.3. Politika taikoma visai Valdymo įmonės veiklai, valdomiems kolektyvinio investavimo subjektams (toliau - Fondai), funkcijoms ir darbuotojams.

2. SAŲVOKOS

- 2.1. Darbuotojas – visi Valdymo įmonės darbuotojai;
- 2.2. Finansinis produktas – bet kuris iš produktų taip kaip jie apibrėžti Reglamente;
- 2.3. Fondo valdytojas – Darbuotojas, kuris yra paskirtas valdyti konkretų Fondą;
- 2.4. FP – finansinės priemonės taip kaip jos apibrėžtos FPRĮ;
- 2.5. FPRĮ – Lietuvos Respublikos finansinių priemonių rinkų įstatymas;
- 2.6. IISKISĮ – Lietuvos Respublikos informuotiesiems investuotojams skirtų kolektyvinio investavimo subjektų įstatymas;
- 2.7. KISĮ – Lietuvos Respublikos kolektyvinio investavimo subjektų įstatymas;
- 2.8. Klientas – Valdymo įmonės valdomas KIS, taip pat kitas fizinis ar juridinis asmuo arba bet kuris kitas subjektas, kuriam Valdymo įmonė teikia investicines paslaugas ir (ar) papildomas paslaugas, kaip jos suprantamos pagal FPRĮ;
- 2.9. Kolektyvinio investavimo subjektas (KIS) – Valdymo įmonės valdomas pagal KISĮ arba IISKISĮ veikiantis kolektyvinio investavimo subjektas;
- 2.10. Portfelis – FP portfelis (kaip jis apibrėžtas FPRĮ) arba Kolektyvinio investavimo subjekto turtas;

- 2.11. Reglamentas – 2019 m. lapkričio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/2088 dėl su tvarumu susijusios informacijos atskleidimo finansinių paslaugų sektoriuje;
- 2.12. Tvarumo rizika – aplinkos, socialinis ar valdymo įvykis ar situacija, kuriai įvykus, galėtų būti padarytas realus ar galimas reikšmingas neigiamas poveikis investicijų vertei;
- 2.13. Tvarumo veiksniai – aplinkos, socialiniai ir darbuotojų klausimai, taip pat pagarbos žmogaus teisėms ir kovos su korupcija bei kovos su kyšininkavimu klausimai;
- 2.14. Kitų šioje Politikoje naudojamų, bet atskirai neapibrėžtų, sąvokų reikšmė atitinka reikšmę nurodytą KISJ, FRPJ ir kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

3. TIKSLAS IR TAIKYMO SRITIS

- 3.1. Politikos tikslas – apibrėžti Valdymo įmonės požiūrį į tvarumo riziką ir neigiamą poveikį tvarumui, kuris gali kilti priimant investicinius sprendimus ir valdant kolektyvinio investavimo subjektus.
- 3.2. Ši Politika yra taikoma priimant ir vykdant investicinius sprendimus bei kitais Fondų valdymo etapais, ir papildo Valdymo įmonės patvirtintas Investicinių sprendimų priėmimo tvarką, Investicinių sprendimų vykdymo politiką, Rizikos valdymo politiką, Interesų konfliktų vengimo politiką, Dalyvavimo politiką ir kitas susijusias vidines tvarkas ir politikas, kuriomis vadovaujasi Valdymo įmonės darbuotojai savo kasdienėje veikloje.

4. VALDYSENA IR PRIEŽIŪRA

- 4.1. Valdymo įmonė yra nustačiusi ir sukūrusi tvarumo ir atsakingo investavimo valdymo struktūrą, kad apibrėžtų atsakomybės sritis, siekiant tvarumo procesų įgyvendinimo:
 - 4.1.1. Valdyba – Valdymo įmonės kolegialus valdymo organas, priimantis ir tvirtinantis Tvarumo rizikų integravimo politiką;
 - 4.1.2. Direktorius – užtikrina valdybos patvirtintos Tvarumo rizikų integravimo politikos įgyvendinimą;
 - 4.1.3. Investicijų valdymo skyriaus vadovas – imasi būtinų priemonių, kad būtų užtikrintas tvarumo veiksnių įtraukimas į investicinių sprendimų priėmimą ir vykdymą, investicijų valdymą;
 - 4.1.4. Fondo valdytojai – priimdami investicinius sprendimus yra atsakingi už tvarumo strategijos įgyvendinimą, tvarumo rizikų įvertinimą bei jų sumažinimą/išvengimą, atsižvelgiant į galimybes. Kai aktualu, Fondo valdytojai tiesiogiai bendradarbiauja ir komunikuoja su susijusiomis ir suinteresuotosiomis šalimis tvarumo rizikos klausimais;
 - 4.1.5. Atitikties pareigūnas – kontroliuoja, ar Valdymo įmonė laikosi galiojančių teisės aktų, susijusių su tvarumu, reikalavimų;
 - 4.1.6. Rizikos valdymo specialistas – kontroliuoja kaip Įmonė laikosi šios Tvarumo rizikos integravimo politikos.

TVARUMO RIZIKA IR VEIKSNIAI

- 4.1. Tvarumo rizika – tai su tvarumo veiksniais susijęs įvykis ar situacija, kuriai įvykus galėtų būti padarytas realus ar galimas reikšmingas neigiamas poveikis investicijų vertei. Tvarumo veiksnius galima suskirstyti į tris pagrindines kategorijas:
 - 4.1.1. aplinkos veiksniai – apima, bet neapsiriboja, klimato kaitą, tausų vandens ir jūrų išteklių naudojimą ir apsaugą, atliekų prevenciją ir perdirbimą, taršos prevenciją ir kontrolę bei sveikų ekosistemų apsaugą;
 - 4.1.2. socialiniai veiksniai – apima, bet neapsiriboja, žmogaus teises, lyčių lygybę, diskriminaciją ir darbo teises;
 - 4.1.3. valdysenos veiksniai – apima, bet neapsiriboja, patikimas valdymo struktūras, santykius su darbuotojais, darbuotojų atlyginimus ir mokestinių prievolių vykdymą.
- 4.2. Tvarumo rizikos aktualumas ir reikšmingumas priklausomai nuo finansinio produkto ir turto klasės gali skirtis kiekvienam investiciniam sprendimui.

5. ATSAKINGO INVESTAVIMO PRINCIPAI IR TVARUMO RIZIKŲ INTEGRAVIMAS

- 5.1. Valdymo įmonė laikosi požiūrio, kad tvarumo veiksniai daro reikšmingą poveikį įmonių, į kurias Valdymo įmonė investuoja Fondų vardu, veiklos rezultatams ir jų tvarumui, o tuo pačiu ir – Valdymo įmonės investiciniams rezultatams.
- 5.2. Valdymo įmonė siekia investuoti atsakingai, todėl investuodama seka ne tik finansinius duomenis, tačiau taip pat stebi, analizuoja ir atsižvelgia į su tvarumu susijusius nefinansinius veiklos rodiklius, kiek įmanoma objektyviai ir konkrečiu atveju aktualu, tame tarpe poveikį aplinkai ir visuomenei bei valdymo gerąją praktiką, kurie gali daryti įtaką ne tik investicinei grąžai, bet ir įmonių veiklos rezultatams ilguoju ir trumpuoju laikotarpiams.
- 5.3. Tvarumo rizikų integravimas į investicinių sprendimų priėmimo ir vykdymo procesą apima kelis metodus, kurie priklausomai nuo finansinio produkto ir turto klasės, gali skirtis ir būti taikomi kartu arba atskirai:
 - 5.3.1. Išimčių sąrašas – šalių, ūkio sektorių ir (ar) veiklų, kurių Valdymo įmonė negali finansuoti ir į jas investuoti, sąrašas. Išimčių sąrašas taikomas siekiant apriboti investicijas į tam tikras veiklas ar sektorius, kurie dėl savo pobūdžio gali sukelti neigiamus padarinius aplinkai ar visuomenei ir yra vertinami prieštarinčiai.

Valdymo įmonė ir jos valdomi Fondai turi susilaikyti nuo naujų investicijų į bendroves, kurios per pastaruosius 5 metus pažeidė tarptautines žmogaus teises; yra žinomos dėl to, kad nesudaro tinkamų darbo sąlygų; daro žalą aplinkai arba yra susijusios su korupcijos įvykiais. Taip pat bendroves, kurios pažeidė Ekonomikos ir bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) gaires daugiašalėms įmonėms arba kurioms yra taikomos Europos Sąjungos, Jungtinių Tautų ir JAV išdo departamento Užsienio lėšų kontrolės biuro sankcijos.

Taip pat neinvestuosime valstybėse, kuriose nėra skaidrių rinkų ir kurioms taikomos Jungtinių Tautų, Europos Sąjungos, JAV Užsienio lėšų kontrolės biuro sankcijos.

Taip pat susilaikysime nuo investicijų į:

- Ginklų sektorių – ginklų, amunicijos, kovinių transporto priemonių, sprogstamųjų užtaisų ar jų dalių gamybos ir distribucijos sektorius;
 - Tabako sektorių – tabako, su juo susijusių produktų gamybos, pardavimo ar platinimo sektorius;
 - Alkoholio sektorių – fermentuotų ar distiliuotų alkoholinių produktų gamybos, pardavimo ar prekybos jais sektorius;
 - Azartinių lošimų sektorių – lošimo ir lažybų produktų ir paslaugų, įskaitant ir su tuo susijusios įrangos, programų ar aptarnavimo sektorius;
 - Anglies sektorių – akmens anglies išgavimo, prekybos ir anglies energetikos sektorius;
 - Atominė energijos sektorių – atominės pramonės produktai ir paslaugos, atominės energijos generavimo ar prekybos atominė energija sektorius.
- 5.3.2. *tvarumo rodiklių integravimas* į galimų investicijų analizės ir investicijų valdymo procesus, t.y. Valdymo įmonė atlikdama įprastinę konkrečios investicijos analizę papildomai atsižvelgia į su šia investicija susijusius tvarumo veiksnius ir galimas rizikas, kiek tai aktualu konkrečiu atveju. Valdymo įmonė renka ir įvertina prieinamus duomenis tiesiogiai arba iš trečiųjų šalių, juos atitinkamai skelbdama, kaip tai numatyta Reglamente.
 - 5.3.3. *aktyvus nuosavybės valdymas ir įsitraukimas*, t.y. Valdymo įmonė ne tik vertina portfeliui priklausančių įmonių poveikį tvarumui, bet ir deda pastangas, siekdama paskatinti didesnę šių įmonių įsitraukimą tvarumo srityje. Iš įmonių, į kurias investuojama tikimasi aukštų tvarumo standartų laikymosi, todėl Valdymo įmonė bendradarbiauja su jomis, siekdama sumažinti neigiamą jų veiklos poveikį aplinkai ir visuomenei, pagerinti gerosios valdysenos praktikas, padidinti skaidrumą, tuo pačiu sumažindama su tvarumu susijusias rizikas bei pagerindamas investicijos finansinius rodiklius.
- 5.4. Valdymo įmonė yra patvirtinusi ir taiko Dalyvavimo politiką, kuri nustato principus ir gaires, kurių Valdymo įmonė laikosi, taip pat veiksmus, kuriuos atlieka įsitraukdama į dalyvavimą, susijusį su įmonių – akcinių bendrovių, kurių akcijomis prekiaujama reguliuojamojoje rinkoje, ir į kurių akcijas investuotojų vardu investuoja Valdymo įmonė, veikla.

- 5.5. Valdymo įmonė tvarumo riziką vertina ir valdo kartu su kitomis investicijoms būdingomis rizikomis, kaip tai numatyta Valdymo įmonės rizikos valdymo politikoje bei Fondo investavimo rizikos valdymo politikoje, kiek įmanoma objektyviai ir konkrečiu atveju aktualu. Investicijų vertinimo metu nustatčius, kad tam tikros investicijos neatitinka šioje Politikoje apibrėžtų atsakingo investavimo principų ir Fondo investavimo strategijos, Fondo valdytojas gali priimti investicinį sprendimą dėl šių investicijų neįtraukimo ar pašalinimo iš portfelio.
- 5.6. Nepaisant to, kad Valdymo įmonė į investicinių sprendimų priėmimo ir valdymo procedūras yra integravusi tvarumo veiksnių ir jų rizikų vertinimą, tačiau į investavimo sprendimų pagrindinį neigiamą poveikį tvarumo veiksniams, kaip tai apibrėžta Reglamente, ji neatsižvelgia. Tvarumo rizikų integravimo procesas nesukuria į tvarumą orientuoto finansinio produkto, tačiau atspindi Valdymo įmonės požiūrį, kad informacija apie tvarumo veiksnius ir rizikas yra laikoma svarbia viso investavimo proceso ar konsultacijų dalis.

6. ATLYGIO POLITIKA

- 6.1. Valdymo įmonė yra patvirtinusi ir taiko ES reguliavimą atitinkančią Darbuotojų atlyginimų politiką, kurios tikslas yra užtikrinti, kad Valdymo įmonės darbuotojų atlyginimų politika atitiktų ir skatintų patikimą bei veiksmingą rizikų, įskaitant, kiek tai aktualu, ir tvarumo rizikos, valdymą.

7. INTERESŲ KONFLIKTAI

- 7.1. Valdymo įmonė yra patvirtinusi ir taiko Interesų konfliktų vengimo politiką, kurioje numatytos taisyklės yra aktualios ir valdant interesų konfliktus, kurie gali kilti dėl tvarumo rizikos integravimo į procesus, sistemas ir vidaus kontrolės priemones.

8. PERIODINĖ PERŽIŪRA IR KONTROLĖ

- 8.1. Valdymo įmonė privalo nuolat stebėti, ar naudojamos priemonės ir Politika yra veiksmingos, o nustatčius naudojamų priemonių ir (ar) Politikos trūkumų, – nedelsiant imtis priemonių trūkumams ištaisyti.
- 8.2. Valdymo įmonė siekia veikti skaidriai ir atsakingai, todėl vadovaujantis Reglamento reikalavimais į periodines ataskaitas įtraukia reikiamą informaciją apie tvarumo rizikų valdymą.

9. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 9.1. Ši Politika Generalinio direktoriaus arba jo paskirto asmens yra peržiūrima, esant poreikiui, tačiau ne rečiau kaip kartą per metus arba nedelsiant, kai pasikeičia šią Politiką reglamentuojantys teisės aktai, tvarumo rizikų integravimo procesai arba iš esmės keičiama Valdymo įmonės strategija ar verslo modelis ir (arba) Fondų investavimo strategijos ir tikslai.
- 9.2. Ši Politika yra tvirtinama ir keičiama Valdybos sprendimu.